

УДК 342.924:342.565.4

О. А. Мілієнко
здобувач кафедри адміністративного права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ПИТАННЯ ПРО ВІДКРИТІСТЬ ЧИ ЗАКРИТІСТЬ СУДОВИХ ЗАСІДАНЬ ЯК СКЛАДОВА ЗМІСТУ ПРИНЦИПУ ГЛАСНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Вітчизняне законодавство загалом і його «процесуальна» частина зокрема характеризуються відсутністю уніфікованого підходу до нормативного врегулювання схожих питань. Не є винятком у цьому питанні і законодавче закріплення змісту принципів гласності і відкритості відповідного судочинства у процесуальних кодифікованих актах. При цьому у наукових джерелах часто досліджується той зміст, який законодавець «вклав» у відповідну норму, та досить рідко робляться спроби з'ясування питання, а чи всі необхідні складові зазначених принципів закріплено у відповідних нормах; чи в повному обсязі законодавча норма висвітлює зміст кожного окремого принципу. Враховуючи той факт, що законодавець не завжди уніфіковано регулює схожі питання у різних нормативно-правових актах (наприклад, норми про гласність та/або відкритість у господарському, цивільному, адміністративному, кримінальному судочинствах), виникає потреба остаточного вирішення питання про зміст вказаних принципів, доповнення доктринальних розробок із цих питань, внесення відповідних змін у законодавство з метою його вдосконалення тощо.

Основоположною базою дослідження принципів адміністративного права загалом та принципів адміністративного судочинства зокрема, а також безпосередньо принципів гласності та відкритості є наукові праці таких радянських та сучасних вітчизняних та зарубіжних учених-юристів, як В.Б. Авер'янов, П.О. Баранчик, Д.М. Бахрах, В.М. Бевзенко, Ю.П. Битяк, В.А. Власов, О.О. Гаврилюк, В.В. Галунько, П.В. Діхтієвський, М.Г. Кобилянський, Ю.М. Козлов, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, В.М. Кондратенко, О.П. Коренев, О.В. Кузьменко, Б.М. Лазарев, Д.М. Лук'янець, О.Є. Луньов, В.М. Манохін, Р.С. Мельник, Г.І. Петров, А.А. Пухтецька, С.Г. Стеценко, С.С. Студеникін, Ю.О. Тихомиров, Г.А. Хом'яков, А.М. Школик та інші. Особливості прояву гласності в кримінальному судочинстві досліджували Б.Р. Бицадзе, В.В. Король, З.В. Макарова, П. Репешко, О.А. Сегал, Н.І. Сірий тощо; в цивільному судочинстві – А.О. Маляренко, В.В. Машанкін, Л.В. Туманова, М.Й. Штефан та інші.

Метою цієї статті є з'ясування змісту понять «гласність» та «відкритість» адміністративного судочинства шляхом здійснення аналізу відповідних норм у КАС України та інших процесуальних кодифікованих актах із метою відповіді на питан-

ня щодо доцільності чи недоцільності тлумачення у процесуальних кодифікованих актах змісту першого через закріплення положень про відкритість чи закритість судових засідань; з'ясування особливостей врегулювання питань проведення відкритих та закритих судових засідань у КАС України порівняно із законодавчим врегулюванням цих питань в інших процесуальних кодифікованих актах; виявлення недоліків у нормативному врегулюванні змісту принципів гласності та відкритості адміністративного судочинства.

Всі вітчизняні кодифіковані процесуальні акти, надаючи тлумачення принципу «гласності» (господарське судочинство) або принципам «гласності та відкритості» (цивільне, адміністративне, кримінальне судочинство) у відповідній нормі закріплюють положення про випадки проведення відкритих та закритих судових засідань. У зв'язку із чим необхідним є з'ясування змісту вказаних принципів з урахуванням їх походження та значення, а також тлумачення інших близьких за значенням понять. Так, в одному з тлумачних словників слово «гласний» тлумачиться, як «доступний для широкої громадськості; відкритий, публічний» [1, с. 310]. Значень інших близьких до вказаного слова понять, через які вказаний термін часто подається (наприклад, «публічний», «відкритий», «прозорий»), у вказаному тлумачному словнику окремо не надається. Натомість в інших відповідних словниках знаходимо і тлумачення слова гласний (тотожне до вищевказаного [2, с. 118]), і тлумачення близьких за значенням слів, зокрема: а) відкритий – те, що можна бачити без перешкоди, доступний зорові; доступний для всіх бажаючих; неприхований, нетаємний; явний [2, с. 82]; б) прозорий – доступний для сприйняття; зрозумілий, дохідливий [2, с. 508]; в) публічний – що відбувається в присутності публіки, людей; прилюдний, гласний, відкритий; призначений для широкого відвідування, користування, загальнодоступний [2, с. 512]. Отже, у тлумачних словниках категорія «гласність» розкривається, зокрема, через категорії «доступність» та/або «відкритість».

Дослідження змісту близьких за значенням термінів, які подані вище, викликано тим, що в адміністративно-правових джерелах при дослідженні вказаного принципу найчастіше взагалі не дискутується питання, а чи правильним є той зміст, який вкладає у нього законодавець у Кодек-

сі адміністративного судочинства України (далі – КАС України); а чи повний поданий законодавцем зміст відповідної норми; а чи коректним є формулювання назви відповідної статті – «Гласність та відкритість адміністративного судочинства» у такому поєднанні? Останнє поставлене нами питання викликане тим, що дослідження законодавчого врегулювання цих принципів з урахуванням темпорального критерію (нами досліджувалося нормативне закріплення принципу гласності в його історичній ретроспективі; враховуючи, що до прийняття КАС України іншого подібного (раніше чинного) процесуального кодифікованого акта не було, досліджувались інші процесуальні кодекси та спеціальне законодавство з питань судоустрою) виявило спочатку нормативне закріплення принципу «гласності» у процесуальних кодексах та спеціальному з питань судоустрою законодавстві, яке у подальшому в кодексах або так і залишилось у такій редакції (ст. 4-4 Господарського процесуального кодексу України «Гласність розгляду справ» (далі – ГПК України)), або зазнавало змін у кожній наступній редакції. Щодо трансформацій у назві (поєднанні принципів) наведемо такі приклади:

– первісна редакція ст. 14 Закону УРСР «Про судоустрій України» від 05.06.1981 р. № 2022-Х мала назву «*Відкритий розгляд справ* у всіх судах»; зміна назви цієї статті і, відповідно, її змісту відбулася у 2001 р. – «*Гласність* судового процесу та *фіксування* його технічними засобами»; ст. 9 нового Закону України «Про судоустрій України» від 07.02.2002 р. № 3018-III мала назву «*Гласність* судового процесу»; ст. 11 нині чинного Закону України «Про судоустрій і статус суддів» має назву «*Гласність і відкритість* судового процесу»;

– у раніше чинному Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України) від 28.12.1960 р. № 1001-05 відповідна стаття (ст. 20) у всіх її редакціях протягом чинності кодексу мала назву «*Гласність* судового розгляду». Нині ж чинний КПК України у назві відповідної статті (ст. 27 КПК України) поєднує гласність, відкритість та фіксування;

– раніше чинний Цивільний процесуальний кодекс України (далі – ЦПК України) (1963 р.) мав ст. 10 з назвою «*Гласність* судового розгляду». Стаття 6 нині чинного ЦПК України (2004 р.) вже має назву «*Гласність і відкритість* судового розгляду».

КАС України, як перший такого роду відповідний процесуальний галузевий кодифікований акт, також у відповідній статті поєднує принципи гласності і відкритості (ст. 12 КАС України «*Гласність і відкритість* адміністративного процесу»).

Перед тим, як безпосередньо досліджувати зміст принципу «гласності» адміністративного

судочинства, зазначимо, що сучасний період розвитку адміністративного права характеризується досить жвавими дискусіями щодо його предмета (оновленого) і, зокрема, щодо включення чи не включення до його складу галузі тої частини відносин, яка охоплює здійснення адміністративного судочинства. Йдеться про обґрунтування частиною науковців – фахівців-адміністративістів необхідності виокремлення у самостійну галузь права адміністративного процесуального права. За аналогією із тими різновидами процесуальних відносин, які вже давно визнані самостійними процесуальними галузями права (цивільне процесуальне та кримінальне процесуальне), а також із господарським процесом, який також був врегульований вже досить давно (порівняно із адміністративним судочинством) спочатку як арбітражний (Кодекс від 06.11.1991 р. № 1798-ХІІ), а згодом із внесенням до нього змін Законом України «Про внесення змін до Арбітражного процесуального кодексу України» від 21.06.2001 р. № 2539-III – як господарський, все більша кількість науковців вважають адміністративне судочинство складовою судового права (поряд із усіма зазначеними вище процесуальними галузями). Саме з цієї точки зору виправданим та корисним є прагнення до уніфікованого закріплення відповідних принципів судочинства і, зокрема, принципів гласності та відкритості.

Слід вказати, що жоден із кодифікованих актів, які вміщують матеріальні норми права, принцип гласності і відкритості, як такі не закріплюють, і це зрозуміло, адже прояв останніх пов'язаний із здійсненням певної діяльності, а не з закріпленням та регулюванням того чи іншого матеріального права. Натомість опосередковано, якщо розуміти пов'язаність вказаних принципів із можливістю мати чи отримувати певну інформацію, ці засади все ж таки можуть мати місце і в таких кодексах. Наприклад, у Сімейному кодексі України (далі – СК України) серед загальних засад регулювання сімейних відносин йдеться про те, що регулювання сімейних відносин здійснюється з урахуванням права на таємницю особистого життя їх учасників, їхнього права на особисту свободу та недопустимість свавільного втручання у сімейне життя (ч. 4 ст. 7 СК України). Ці відносини, як буде показано нижче, безпосередньо пов'язані із питаннями можливості проведення закритих судових засідань.

Процесуальні ж кодекси всі без винятку закріплюють вказані принципи у своїх положеннях. Пояснення цьому знаходимо, насамперед, у тому, що гласність судового процесу, як одну з *основних засад судочинства*, закріплює Основний Закон держави – Конституція України. Відтак, процесуальні кодекси, як такі, що безпосередньо *пов'язані із певним різновидом судочинства*, не можуть не відтворювати ці засади у своїх положеннях.

Спільним для всіх чотирьох процесуальних кодифікованих актів у відповідних нормах про гласність є:

1) закріплення загального правила про відкритість розгляду справ (ч. 1 ст. 4-4 ГПК України [3]; ч. 1 ст. 6 ЦПК України [4]; ч. 3 ст. 12 КАС України [5]; ч. 2 ст. 27 КПК України [6]). Таке ж загальне правило закріплює і Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (ч. 1 ст. 11) [7];

2) закріплення винятків із загального положення про відкритість розгляду справ (встановлення випадків, коли можливим є закритий розгляд справ судом).

Натомість на цьому спільні аспекти у врегулюванні процесуальними кодексами та спеціальним із питань судоустрою законодавством вичерпуються, адже далі по кожному пункту, по кожній складовій принципу гласності нормативне регулювання різняться.

Однією із суттєвих відмінностей є врегулювання тих випадків, коли відповідні процесуальні кодекси та спеціальне з питань судоустрою законодавство допускає проведення закритих судових засідань. Всі ці випадки у будь-якому з чотирьох процесуальних кодифікованих актів можна поділити на дві групи. Першу групу складають випадки, коли закритий розгляд передбачають самі норми закону, суд лише оформлює такий розгляд відповідним процесуальним документом (ухвала). Другу групу складають випадки, коли рішення про відкритий чи закритий судовий розгляд приймає суд з урахуванням обставин конкретної справи, хоч і з урахуванням певних орієнтирів (критеріїв), наданих у нормах кодифікованого закону щодо можливості проведення закритого розгляду.

Щодо першої групи – спільним майже для всіх процесуальних кодексів (виняток становить лише КПК України) є виокремлення з метою захисту (охорони, нерозголошення) *державної таємниці* як підстави для проведення закритого судового засідання (ч. 1 ст. 4-4 ГПК України [3], ч. 3 ст. 6 ЦПК України [4]; ч. 3 ст. 12 КАС України [5]). КПК України формулює норму узагальнено: «Якщо здійснення провадження у відкритому судовому засіданні може призвести до розголошення *таємниці, що охороняється законом*» (п. 4 ч. 2 ст. 27 КПК України [6]). Ще більш узагальнено формулює відповідну норму Закон України «Про судоустрій та статус суддів»: «... судові засідання ... є відкритими, крім випадків, установлених законом» (ч. 1 ст. 11 [7]). Відмінним у тих процесуальних кодексах, які закріплюють положення про проведення закритого судового засідання з метою захисту (охорони, нерозголошення) державної таємниці є те, що одні з них встановлюють це, як імперативне правило (ч. 1 ст. 4-4 ГПК України [3], ч. 3 ст. 6 ЦПК України [4]), інші ж залишають це на розсуд суду. Останнє є відмінною рисою

адміністративного судочинства, адже ч. 3 ст. 12 КАС України закріплює, що «суд ухвалою *може оголосити* судове засідання або його частину закритими з метою нерозголошення державної ... таємниці ...» [5].

Щодо закріплення кодифікованими процесуальними актами інших випадків обов'язкового проведення закритого судового засідання, крім випадків, коли це викликано необхідністю захисту (охорони, забезпечення нерозголошення) державної таємниці, нормативне закріплення також різняться. Варіанти такі: а) встановлення переліку різновидів таємниці (наприклад, комерційна та банківська у ч. 1 ст. 4-4 ГПК України [3]); б) виокремлення державної та відмова від деталізації іншої (крім державної) таємниці (наприклад, «якщо відкритий розгляд може призвести до розголошення *іншої таємниці, яка охороняється законом*» (ч. 3 ст. 6 ЦПК [4])).

Щодо другої групи, коли рішення про відкритий чи закритий судовий розгляд приймає суд з урахуванням обставин конкретної справи, нормативне регулювання у процесуальних кодексах також різняться за такими напрямками: 1) перелік підстав для проведення закритого судового засідання; 2) перелік суб'єктів, які можуть ініціювати це питання.

Щодо переліку підстав для проведення закритого судового засідання *у господарському процесі* йдеться про можливість *конфіденційного* розгляду справи; *у цивільному процесі* – це необхідність забезпечення таємниці усиновлення, запобігання розголошенню відомостей про інтимні чи інші особисті сторони життя осіб, які беруть участь у справі, або відомостей, що принижують їх честь і гідність; *в адміністративному судочинстві* – це необхідність забезпечення нерозголошення державної чи іншої таємниці, що охороняється законом, захисту особистого та сімейного життя людини, в інтересах малолітньої чи неповнолітньої особи (не вичерпний перелік, адже КАС України закріплює можливість проведення закритих судових засідань також і в інших випадках, установлених законом (ч. 3 ст. 12 [5])). *В кримінальному процесі* відповідна норма (ч. 2 ст. 27 КПК України) сформульована нібито диспозитивно «слідчий суддя, суд *може прийняти рішення* про здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні впродовж усього судового провадження або його окремої частини», натомість перелік підстав для цього сформульовано імперативно та вичерпно: «*лише у випадках*: якщо обвинуваченим є неповнолітній; розгляду справи про злочин проти статевої свободи та статевої недоторканості особи; необхідності запобігти розголошенню відомостей про особисте та сімейне життя чи обставин, які принижують гідність особи; якщо здійснення провадження у відкритому судовому

засіданні може призвести до розголошення таємниці, що охороняється законом; необхідності забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні» [6].

Щодо суб'єктів, яким законом надано право ініціювати питання про проведення закритого судового засідання, окремо і чітко вони називаються лише у двох з чотирьох процесуальних кодифікованих актах. У *цивільному процесі* це особи, які беруть участь у справі, якими, виходячи зі змісту глави 4 розділу 1 ЦПК України є: у справах позовного провадження – сторони, треті особи, представники сторін та третіх осіб; у справах наказного та окремого провадження – заявники, інші заінтересовані особи, їхні представники; у справах можуть також брати участь органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб (прокурор, уповноважений Верховної Ради України з прав людини, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи); у справах про оскарження рішення третейського суду та про видачу виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду – учасники третейського розгляду, особи, які не брали участі у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, треті особи, а також представники цих осіб. У *господарському процесі* це лише сторони або одна із сторін (за ст. 21 ГПК України сторонами у господарському судовому процесі є позивачі і відповідачі). У КАС та КПК України окремо відповідні суб'єкти не називаються, і відповідь слід шукати з урахуванням інших положень цих кодифікованих процесуальних актів. Очевидно маються на увазі, насамперед, особи, інтересів яких це стосується.

При дослідженні підстав для проведення закритого судового засідання звертає увагу певна відмінність у термінології, щодо правомірності використання якої необхідним є детальний аналіз законодавчої бази. Мається на увазі використання в одних кодифікованих актах більш узагальненої термінології (наприклад, конфіденційність), а в інших – деталізація конкретної інформації, з якою пов'язується можливість проведення закритих судових засідань.

Відповідно до положень ст. 21 Закону України «Про інформацію» *конфіденційна інформація* є одним із трьох різновидів інформації з обмеженим доступом (інші два види – таємна та службова інформація) [8]. На такі ж самі різновиди поділяється і публічна інформація з обмеженим доступом у ст. 6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» [9]. Конфіденційною інформацією за Законом України «Про інформацію» є *інформація про фізичну особу*, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень. У ст. 7 Зако-

ну України «Про доступ до публічної інформації» конфіденційна інформація визначається майже так само: інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов. За Законом України «Про інформацію» конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом. За Законом України «Про доступ до публічної інформації» розпорядники конфіденційної інформації, які нею володіють, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди – лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Закон України «Про інформацію» окремо виділяє види інформації за змістом (розділ II), одним з яких є інформація про фізичну особу. Стаття 11 цього закону конкретизує, які саме відомості становлять інформацію про фізичну особу (персональні дані) відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована. До конфіденційної інформації про фізичну особу належать, зокрема, дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження. У ст. 10 Закону України «Про доступ до публічної інформації» регулюються питання доступу до інформації про особу.

Отже, загальне формулювання, яке використовується у ГПК України (конфіденційність), на наш погляд, є прийнятним для використання й у інших процесуальних кодифікованих актах. Проте, враховуючи, що у випадках ознайомлення зі змістом нормативно-правового акта пересіченими громадянами (а саме вони і є найпоширенішими суб'єктами, які є ініціаторами цивільного та адміністративного судочинства), зручною у тлумаченні є така норма, зміст якої є вичерпним і зрозумілим. Можна звичайно зробити норму відсилковою, натомість це однозначно ускладнить її сприйняття громадянами. Також ті підстави для можливості проведення закритого судового засідання, які виокремлені у цивільному, адміністративному та кримінальному процесуальних законодавствах, є набагато ширшими за змістом, аніж той обсяг відомостей, які «інформаційне законодавство» відносить до складу конфіденційних. Щодо безпосередньо КАС України, доцільним для одноманітного сприйняття було б, на наш погляд, уточнення кола суб'єктів, які можуть бути ініціаторами проведення закритого судового засідання.

Висновки. Аналіз процесуальних кодифікованих законодавчих актів та спеціального з питань судоустрою законодавства свідчить про те, що, закріплюючи принцип гласності, законодавець завжди у всіх редакціях відповідних кодексів і законів вкладав у їхній зміст, як складову цього принципу, регулювання питань відкритого та закритого судового засідання. Саме цим питанням присвячена більша частина (за обсягом) норм про гласність у процесуальних кодексах. Натомість не зовсім зрозумілою є логіка законодавця щодо виокремлення у назві відповідної статті окремих процесуальних кодифікованих актів (ЦПК, КАС, КПК України) та у спеціальному з питань судоустрою законі (Закон України «Про судоустрій і статус суддів») «гласності» і «відкритості», адже аналіз змісту відповідних норм свідчить, що в них регулюються не лише ці питання, а також й інші. При цьому, щодо цих «інших питань» усі процесуальні кодекси та Закон України «Про судоустрій і статус суддів» збігаються лише в одному – у регулюванні в межах відповідної норми питань фіксування судового процесу (ходу судового засідання, судового провадження) технічними засобами. Щодо інших складових змісту принципу гласності положення всіх проаналізованих законодавчих актів різняться. Крім відмінностей у підставах для проведення закритого судового засідання, що можна пояснити специфікою відносин, на врегулювання яких спрямовано кожний окремих процесуальний кодифікований акт, нарікання викликає відсутність єдності у термінології, зокрема щодо узагальнення положень про різновиди таємниці, з метою охорони, збереження якої допускається проведення закритих судових засідань. Перспективними напрямками подальших наукових досліджень можуть бути інші складові процесуального принципу гласності та відмінності у його врегулюванні не лише у вітчизняних процесуальних законодавчих актах, а й у процесуальному законодавстві інших країн.

Література

1. Сучасний тлумачний словник української мови : 60 000 слів / Уклад. Н. Кусайкіна, Ю. Цибульник ; За заг. ред. В. Дубічинського. – Х. : ВД «ШКОЛА», 2014. – 784 с.
2. Великий тлумачний словник української мови / Упоряд. Т. Ковальова. – Харків : Фоліо, 2005. – 767 с.

3. Господарський процесуальний кодекс України : Кодекс України від 06.11.1991 р. (із змінами) № 1798-ХІІ / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.

4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 р. (із змінами) № 1618-ІV / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40–41, 42. – Ст. 492.

5. Кодекс адміністративного судочинства : Закон від 06.07.2005 р. № 2747-ІV (із змінами) / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 р. (із змінами) № 4651-VI / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10, № 11–12, № 13. – Ст. 88.

7. Про судоустрій і статус суддів : Закон України № 2453-VI від 07.07.2010 р. / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41–42, № 43, № 44–45. – Ст. 529.

8. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. (із змінами) № 2657-ХІІ / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

9. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. (із змінами) № 2939-VI Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.

Анотація

Мілієнко О. А. Питання про відкритість чи закритість судових засідань як складова змісту принципу гласності адміністративного судочинства. – Стаття.

У статті аналізується положення Кодексу адміністративного судочинства України, які зафіксовані у статті 12 «Гласність та відкритість адміністративного процесу», щодо врегулювання питань проведення відкритих та закритих судових засідань. Проводиться порівняльний аналіз із законодавчим врегулюванням цих питань в інших процесуальних кодифікованих актах. Зазначається, що законодавець завжди в усіх редакціях процесуальних кодексів і законів, пов'язаних із судоустроєм, у змісті норм, присвячених гласності судочинства, врегулював питання відкритого та закритого судового засідання, що свідчить про те, що ці питання законодавець розглядає, як складову цього принципу. Вказується на дискусійність виокремлення у назві відповідної статті «гласності» і «відкритості», адже друге поняття частково характеризує зміст першого, а аналіз змісту відповідних норм свідчить про врегулювання у нормі й інших аспектів, щодо кола яких також відсутній уніфікований законодавчий підхід.

Ключові слова: гласність, відкрите судове засідання, закрите судове засідання, конфіденційність, інформація з обмеженим доступом.

Аннотация

Милиенко Е. А. Вопросы открытых или закрытых судебных заседаний как составляющие принципа гласности административного судопроизводства. – Статья.

В статье анализируются положения Кодекса административного судопроизводства Украины, которые зафиксированы в статье 12 «Гласность и открытость административного процесса», относительно урегулирования вопросов проведения открытых и закрытых судебных заседаний. Проводится сравнительный анализ с законодательным урегулированием этих вопросов в других процессуальных кодифицированных актах. Указывается, что законодатель всегда во всех редакциях процессуальных кодексов и законов, связанных с судостроением, в содержании норм, посвященных гласности судопроизводства, регулировал вопросы открытых и закрытых судебных заседаний, что свидетельствует о том, что эти вопросы законодатель рассматривает, как составляющую этого принципа. Подчеркивается дискуссионность выделения в названии соответствующей статьи «гласности» и «открытости», поскольку второе понятие частично характеризует содержание первого, а анализ содержания советующих норм свидетельствует об урегулировании в норме также и других аспектов, в отношении которых также отсутствует унифицированный законодательный подход.

Ключевые слова: гласность, открытое судебное заседание, закрытое судебное заседание, конфиденциальность, информация с ограниченным доступом.

Summary

Miliyenko A. A. The issue of open or closed hearings as part of content of principle of transparency of administrative proceedings. – Article.

The article analyzes provisions of Code of Administrative Procedure of Ukraine, which are fixed in Article 12 «Transparency and openness of administrative process» to resolve issues of open and closed hearings. The comparative analysis of legislative regulation of these issues in other procedural codified acts. It is noted that legislator always in all editions procedural codes and laws related to sudoustroyem in content standards dedicated to transparency of proceedings, regulate issue of open and closed court hearing, indicating that legislator considers these issues as part of this principle. Indicate on dyskusiynist isolation in name of corresponding article «transparency» and «openness» because second concept describes contents of first part, and content analysis of relevant rules indicates normal settlement and other aspects, on terms which also lacks a unified legislative approach.

Key words: transparency, open trial, closed hearing, confidentiality, undisclosed information.